I. N. SS. T.

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA

De

HERPETE,

Quam

CONSENSU & AUCTORITATE

GRATIOSISSIMÆ

FACULTATIS MEDICÆ

IN ALMA NORICORUM UNIVERSITATE

ALTDORFFINA

pro

LICENTIA

SUMMOS IN ARTE MEDICA HONORES,

IMMUNITATES ATQUE PRIVILEGIA DOCTORALIA

ritè adipiſcendi,

Publico Eruditorum Examini

ſubjiciet

CHRISTOPHORUS ERASMUS

GOCKELIUS,

Ulmenſis.

Ad d. 1. *Martii*, Anno M. DC. XCV.

horis locoq; conſvetis.

Excudebat HENRICUS MEYER,

Acad. Typogr.

ILLVSTRISSIMO ac GENEROSISSIMO

S. R. I.

L. BARONI ac DOMINO,

DOMINO

CHRISTOPHORO ERASMO,

L. BARONI à RACKNIZ,

Dynaſtæ in Perneck, S. Ulrich, Ober-Marpurg, & Ober-Kinberg, Domino in Haunsheim, Bergenweiler, Brunnen & Dorndorff &c. &c.

SERENISSIMI ac CELSISSIMI

ELECTORIS PALATINI RHENI

CAMERARIO

SPLENDIDISSIMO,

Domino ſuo maximè gratioſo.

S.

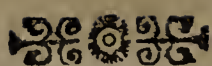
ILLUSTRISSIME ac GENEROSISSIME

Domine L. BARO,

Domine gratiosissime.

QVòd Divina favente gratiâ, post navatam in Tubingensi & hâc Altdorffina Universitate studio Medico operam, hocce ad exoptatum finem perducere potuerim, & Amplissimæ Facultatis Medicæ consensu atqve decreto, post exantlata felici successu Examina, ad exhibendam Disputationem Inauguralem admissus fuerim, id omne TIBI Illustrissime ac Generosissime DOMINE L. BARO, Patrone summe, Tuæq; beneficentissimæ liberalitati debeo, qva mihi jam per aliqvot annos frui licuit, non solùm in Stipendii Geizighoferiani (cujus DOMINI FUNDATORIS memoria sit in benedictione) benignissima collatione, sed & incomparabilis Tui thesauri, & pretiosissimorum pignorum Crœsi divitiis longè anteferendorum, Per-Illustrium videlicet & Generosissimorum FILIORUM, liberalibus artibus ac virtutibus indefesso molimine operam navantium, curæ meæ & inspectioni commissione, ac mediante hac gratiâ ad facienda cum ipsis itinera, nec minùs ad ulteriores majoresq; in arte Medica hinc inde faciendos profectus, multorumq; Doctissimorum simul ac Celeberrimo-

rum

rum Virorum favorem, amicitiam, familiaritatem, & experientiam comparandam, occaſione ſubminiſtrata exoptatiſſimâ: Qvapropter ut aliqvod ſaltem devinctiſſimi animi mei exiſteret σημήιον, Diſputationem hanc meam Inauguralem Tibi DOMINE GRATIOSISSIME offero, dedico, conſecro, Tibiqve, ac Per-Illuſtribus & Generoſiſſimis FILIIS, omnem fidem, integritatem, & candorem, in horum præcipuè, qvantum in me erit, procuranda & tuenda bona valetudine ac vitâ, avertendisq; incommodis & periculis, ſanctè polliceor, ſpondeo, juro; qvod ipſum etiam opere, & ſi neceſſitas poſtularet, ſangvine conteſtari, pro viribus contendam. Ceterum DEVM Ter Optimum Maximum ſeriis meis obſecro precibus, ut Te Illuſtriſſime & Generoſiſſime DOMINE L. BARO, cum tota Illuſtriſſima ſtirpe, vitæ longævitate, aureæ pacis reſtauratione, proſperæ fortunæ affluxu, corporalibus item ſpiritualibusq; bonis atqve donis beare ac cumulare perpetuò velit.

ILLVSTRISSIMO ac GENEROSISSIMO

Domino L. BARONI,

Domino ac Patrono meo Summo

ſubmiſsè colendo,

Devotiſſimus cliens

CHRISTOPHORVS ERASMVS GOCKELIVS,

Med. Cand.

I. I.

J. J.

PRÆFATIO.

Hippocrates in Epistola ad Damagetum, hominem totum ex nativitate morbum esse, dum educatur inutilem, & alienum auxilium implorantem; dum crescit, protervum, insipientem, pædagogo opus habentem; dum in vigore, audacem, dum crescit miserabilem, ubi labores suos imprudenter recolit ac jactat, ex maternis enim uteri inqvinamentis talem prodiisse, olim scripsit. Qvæ Hippocratis verba qvanqvam in sensu morali præcipuè intelligi debeant, sicuti ex contextu lectori patebit, nihilominus in sensu etiam Medico accipi, hincq; totus ex nativitate morbus, & ex uteri inqvinamentis talis prodiisse, dici poterit: nec

enim

enim internas solùm corporis partes omnes & singulas multiplex prehendit morbus, qvin & externas idem occupat, adeò ut Eustachius Rudius de affectibus externarum corporis partium libros VII. elaboratos luci publicæ dederit; hos verò inter molestus qvia satis est & turpis Herpes, eapropter post exantlata examina solennia ex Decreto Gratiosissimæ FACVLTATIS MEDICÆ in hac Alma Noricorum Altdorffina, eundem affectum in præsente Disputatione Inaugurali descriptum publicæ ventilationi exponere mecum constitui. Faxit Divinum Numen, ut negotium hoc cedat in Ter Sancti ejus nominis gloriam, & proximi salutem feliciter!

THES. *I.*

HErpes seu Herpeton, à verbo Græco ἕρπειν, & à Latino serpere serpigo, aliàs formica corrosiva, sive ignis sacer Celso dictus, est inflammatio Erysipelacea in habitu corporis exteriori, cum pustulis hinc inde serpentibus & sese attollentibus pruriginosis, vel ulcusculis interiora versus rodentibus, à sero acri bilioso, salso, plus minus viscido, ad glandulas subcutaneas deposito, indeq; ad cutem cuticulamq; diffuso enata.

II. Ha-

II.

Habeturq; duplex, nempe vel miliaris ſive κέγχρίας ἕρπης in qvo conſpiciuntur puſtulæ plures inſtar ſeminis milii cuticulam in veſiculas attollentes, & exaſperantes, vel exedens ἕρπης ἐσθιόμενος Græcis denominatus, Galeno abſoluto nomine Herpes, & barbaris quibusdam ut Valeſco, Herpeſtiomenus, notante *Petro Foreſto Obſervat. Chirurg. lib. II. Obſerv. V.* in Scholio, ad interiora vergens cutemq; ipſam, imo carnem ſubjectam proximam, erodendo exulcerans & depaſcens: Addunt nonnulli veluti tertiam ſpeciem illam, qvando Herpes medium corporis truncum inſtar Zonœ, juxta ambitum diaphragmatis interiorem cingit, quæ eapropter à Plinio Zoſter, à Scribonio Largo Zona appellatur.

III.

Morbum igitur conſtituit Herpes complicatum, ex intemperiei, magnitudinis auctæ, ſolutæ unitatis, ac ſuperficiei morbo compoſitum; reſpectu qvippe inflammationis Eryſipelaceæ ad intemperiem calidam, reſpectu conjuncti tumoris ad auctam magnitudinem, reſpectu puſtularum pruriginoſarum cuticulam attollentium & exaſperantium, ad morbos ſuperficiei, deniq; reſpectu eroſionis & exulcerationis ad ſolutæ unitatis morbos, Herpes referri poteſt.

IV.

Subjectum morbi diverſimodi ſuſtinet cuticula cum corpore reticulari, cute & carne proximâ, utpote quæ in Herpete exedente depaſci ſolent: Cauſæ verò ſubjectum glandulæ ſubcutaneæ & extremæ vaſculorum fluida catholica advehentium hucusqve exporrectæ propagines

 dici

dici debent: emunctorium siqvidem sanguinis universale integumenta corporis rectè statuuntur, ob impedimenta enim vasorum, fibrarum, & pororum transeuntibus sequestrandis facilis mora hîc nectitur, prout ἀκριβῶς edoctus sum à *Spectatissimo Facultatis Medicæ h. t. Decano, Viro Præ-Nobilissimo, Amplissimo, Excellentissimo & Experientissimo* DN. D. MAVRICIO HOFFMANNO, *Med. D. & Prof. Primario celeberrimo, Sereniss. Elector. & Marchion. Brandenburg. atq; Duc. Würtenberg. ut & Reipubl. Noribergens. Archiatro summè merito &c. Domino Patrono & Præceptore meo ad urnam usq; devenerando, Sciagraph. Morbor. Contagiosor. Disp. XXXVIII. th. 1. & 2.*

V.

Causa proxima existit serum acre biliosum salsum plus minus viscidum, id est particulis lentis, pituitosis viscidisqve permixtum, qvod dum à sangvine in glandulis subcutaneis deponitur, deinde ulterius sese diffundit, & qvidem si tenue fuerit seu ichorosum versus extimam cutis & cuticulæ superficiem tendens, trajectisqve cutis meatibus laxioribus, sub cuticulæ poris arctioribus coërceatur, hanc in vesiculas attollit plurimas, & Herpetem miliarem parit; si verò magis extiterit viscidum, ob lentorem in glandulis subcutaneis diutius detentum, subsistens, ex longiori morâ majorem acrimoniam acqvirens, Herpetem erodentem, serum sive exedentem gignit; utrumq; autem recentes chyli affluentes particulas pervertit, atqve noxiâ acrimonia salsa corrumpit, vel etiam lentore nocivo involvit, adeoq; per fermentationem quasi contagiosam sese multiplicat, sicqve diathesin morbosam satis pertinacem relinqvit.

VI. Cau-

VI.

Causa antecedens qværenda est, in discrasia sangvinis & seri acri biliosa salsa, temperamento Cholerico-ichoroso, vel cholerico-pituitoso vitio hæreditario, ætate fervida juvenili, vel frigida senili.

VII.

Præterea autem symbolum morbificum hûc conferunt causæ procatarcticæ, nimirum aër fervidus & æstuans, serum acre biliosum fundens & ad habitum corporis exteriorem per pororum & meatuum in glandulis inductam relaxationem evocans; cibi acres salsi, aromatibus nimium conditi, fumo indurati, casei antiqvi esus, potus vini generosi vel sulphurati, abusus Spiritus vini, motus corporis vehementior, vigiliæ pertinacissimæ, excernenda per transpirationem insensilem, sudationem, menses, hæmorrhoides, intermissam scarificationem consvetam, fonticulorum occlusionem &c. retenta, deniqve ira, mœror, curæ graves, & similia animi pathemata massam sangvineam exasperantia, vel ad stagnationem & lentorem pituitosum plus minus acrem eundem disponentia.

IIX.

Progredior ad Signa Diagnostica, qvæ facilè colliguntur dum Herpes in sensus externos incurrit: qvod ergò primum attinet Herpetem miliarem, talis cognoscitur ex pustulis in summa cute exiguis milio similibus, & sæpè prioribus sanescentibus novis subnascentibus, & serpendo sese diffundentibus, atqve cùm rumpuntur liqvorem, inter saniem & pus medium stillantibus; porrò loci affecti colore ex rubicundo & pallido misto.

Herpes autem exedens parva ſerpentiaqve ulcera præ ſe fert, & foramina multa qvæ tamen ultra cutem utplurimum haud progrediuntur; qvandoqve tamen altius penetrant; Siqvidem juxtà *Cornelium Celſum* ulcus, qvod ἕρπης ἐσθιόμενον Græci vocant, celeriter ſerpendo, penetrandoqve usqve oſſa corpus vorat: id ulcus in æqvale eſt cæno ſimile, ineſtqve multus humor glutinoſus, odor intolerabilis, majorqve qvam pro modo ulceris inflammmatio.

IX.

Præterea autem Herpetem ab Eryſipelate exulcerato diſtingvere oportet, cùm affinis ſimilitudo utrumqve intercedat affectum; id qvod fiet, ſi attendamus, eryſipelas conſpicuâ defluxione derepente emergere, Herpetem verò ſenſim multoqve tempore nec conſpicuâ fluxione efflorefcere; Herpetis puſtulas magis aridas exiſtere, iisqve ruptis paucam vel nullam materiam affluere; ex eryſipelate exulcerato multam humiditatem, & pus & ſaniem egredi, Herpetem pruritu, eryſipelas verò dolore & ardore torquere; eryſipelati ſemper febrem eſſe conjunctam, & breviter ac ſpontè aliqvando ſolvi, contra Herpeti non adeſſe febrem, & diuturnam Herpetis ſemper curationem exiſtere.

X.

Prognoſtica qvod concernit ſigna, *Hippocrates Cous Prædictorum II. XXI. 4. edit. Linden.* De illis hæc elocucutus eſt: Οἱ δὲ ἕρπητες ἀκινδυνότατοι πάντων ἑλκέων ὅσα νέμεται, δυσαπάλλακτοι δὲ μάλιστα, κατά γε τοὺς κρυπτοὺς καρκίνους. Herpetes autem minimè omnium ulcerum, qvæ depaſcendo proſerpunt, periculoſi ſunt, verum maximè difficulter ſubmoveri poſſunt, qvemadmodum cancri occulti:

Qvæ Romanus *Hippocrates Celsus de re Medic. lib. V. cap. ultim.* ſimilibus expreſſit verbis; omnis ſacer ignis, ait, ut minimum periculum habet, ex his qvæ ſerpunt, ſic prope difficillimè tollitur. Et omninò rem ita ſeſe habere confirmat experientia, in ſubjectis præſertim cachecticis & ſcorbuticis, ubi ob recrementorum acriorum ſalinorum copiam, & majores ad partes affectas affluxum, ulcera diuturna ſuccedunt, difficillimè curanda.

XI.

Præmiſſis nunc illis, quæ ad theoriam hujus affectus erant neceſſaria, ad curationem nos accingimus, qvæ ad ſeqventes dirigenda eſt indicationes: primò ut ſeri acris bilioſi ſalſi plus minus viſcidi ad glandulas ſubcutaneas cutem & cuticulam tanqvam partes præcipuè affectas futurus affluxus inhibeatur, ſecundò qvicqvid ejusdem ad partes affectas jam affluxit evacuetur & corrigatur; tertiò puſtulæ & ulcera inde enata conſolidentur & ſanentur.

XII.

Primæ indicationi præter præſidia diætetica, ſub calcem hujus diſſertationis recenſenda, conveniunt evacuantia, tàm Pharmacevtica qvàm Chirurgica; & inter pharmacevtica qvidem in robuſtioribus inordinato victui & crebriori repletioni deditis, aut bilem volatilem ſuperiora verſus vergentem ſentientibus, vomitoria e. g. Aq. benedict. Ruland. ♀ Emet. Mynficht. Syr. Emet. Salæ, Oxyſacchar. emet. Ludovic. Sapa vomitoria Sylvii, Gilla Theophraſti ſive vitriolum vomitorium &c. præmiſſis, ſi in ventriculo quoque adfuerit lympha viſcida, tenax, præparantibus, incidendi & reſolvendi facultate præditis.

XIII.

Eidem verò indicationi qvoq; respondent purgantia, & qvidem si serum biliosum tenue, minusq; viscidum fuerit, blandiora, e. g. Syrup. rosar. solitiv. simpl. & de Ambubeja dictus, Syr. de cichorio cum rhabarb. Extract. rhabarb. Elect. Cholagogon Sylvii, pillulæ angelicæ, pill. de fumar. pillulæ de rhabarb. pillulæ de ♀ro Qvercetan. &c. Extract. Cholagogon ejusdem &c. serositatis enim supernatantis natura ita est comparata, ut levioribus pharmacis facilè cedat & evacuari qveat, prout eruditissimè demonstravit *Magnificus Univers. p. t. Rector, Vir Præ-Nobiliss. Ampliss. Excellentiss. & Experientissimus DN. JACOB. PANCRATIVS BRVNO, Phil. & Med. D. hujusq; Profess. Publ. famigeratissimus, DN. Patronus & Præceptor omni observantia colendus*; si verò serum biliosum magis viscidum fuerit, præmissis, vel usus tempore, demum admixtis digestivis idoneis, paulò fortiora, e. g. Extractum Catholicum Augustanor. Extract. panchymagogon Crollii, pill. Cochiæ, pill. ♀eæ Bontii, Elect. de succo rosar. scammon. ad ℈ß. & ultra cum Aq. Cichor. mediante trituratione in emulsionis formam redactum, & propinatum, resina Jalapp. ad ℈ß. in ♎ anisi vel elexirivitæ Matthioli soluta, ☿ dulcis stimuli loco pillulis aloëticis permixtus.

XIV.

Inter Chirurgica autem præsidia huc conferre poterint, Venæsectio, aut scarificatio, si utriqve patientes assveti fuerint, aut fonticuli inustio, aut hirudinum venis sedalibus facta admotio, aut extremâ urgente necessitate, sicubi serum viscidum extiterit, etiam tentanda salivatio Mercurialis per inunctionem ungvinosorum Mercurio

vivo

vivo permixtorum, juxta receptam methodum inſtitutam; hujusmodi ſiqvidem auxiliorum ope ſerum morbificum educitur & imminuitur, ſicq; copioſior ejusdem affluxus, ad partes affectas futurus, ſimul prohibetur.

XV.

Indicationi ſecundæ cumprimis ſubſerviunt diaphoretica, e.g. abſorbentia & invertentia, videlicet Bezoardicum Solare, Martiale, Joviale, Minerale, Antimonium diaphoreticum, C. C. absqve igne præparatum, Regulus antimonii medicinalis, Terra ſigillata; Unicornu fosſile, Ebur absq; igne præparatum, deinde ſambucina & opiata, e.g. Rob. Sambuc. Aq. Sambuc. Theriaca, Mithridatium, Electuarium diaſcordium Fracaſtorii &c. & ſi ſerum bilioſum magis fuerit viſcidum, maximopere è re eſſe poterit ſeqvens decoctum lignorum:

℞. *Raſur. lign. ſanct.* ℥ j.
juniperi.
Rad. Enul.
Chin.
Sarſaparill.
Scorzoner.
Gramin. ā ℥ ß.

M. & infunde per noctem in aquæ fontanæ ℔ iiij. dein coq. l. a. ad qvartæ partis conſumtionem, ſub finem adjiciendo

Raſur lign. ſaſſafr. ʒ iij.
ſemin. fœnicul. ʒ iß.
paſſular. minor. ʒ vj.
cinamom. opt. ʒ j.

Colaturæ clarificatæ adde

Syr. de fumar. ℥ iß.
♌ ⊖✳*ci ſuccinat.* ʒ j.
Miſce.

Clarissimus Johannes Munnicks in Praxi Chirurgica lib. I. c.19. decoctum seqvens descripsit, diaphoreticum, & alvum apertam servans.

℞. *Rasur. lign. Quajac.* ℥ iiij.
sassafr. ʒ vj.
Rad. sarsaparill. ℥ iß.

macerentur per noctem calidè in aquæ puræ ℔ v. dein s. a. coq. addendo

Rad. laphat. acut. rec. ℥ iij.
Herb. fumar. M ij.
chamæpit. M j.
Pulp. colocynthid. ʒ j.
liquirit. ras. ʒ vj.
F. Colatur. ad ℔ iij.

XIV.

Nec minus è re foret Infusum herbæ Theæ cùm rasur. lign. sassafr. qvotidie mane jejuno ventriculo sorbillando epotum, aut Decoctum solius rad. Chin. & Sarsaparill. cum passulis paratum, aut Serum lactis cum Conserv. Rosar. palato suave factum. *Dn. D. Simon. Schulzius Miscellan. Natur. Curios. Decur. I. Ann. III. Observ. V.* seqvens decoctum proficuum expertus est, sexies paratum, & qvotidie mane & à meridie horâ qvarta ad ℥ ij. cum syr. acetos. citr. ℥ß. propinatum virgini, annos tredecim natæ, subsecuto sudore, qvæ Herpete miliari correpta, per aliqvot septimanas malè habuerat.

℞. *Rad. Chin. pond. non lign. in taleol. sect.*
sarsaparill. āā ℥ vj.
sassafr. ʒ iij.
santal. citr. ʒ ij.

Infund. per horas 18. in aq. fontan. cal. ℔ ijß. tum l. art. decoq. in M. B. sub fin. decoct. adde

Cina-

Cinamom. el. ʒ iij.
Liqvirit. raſ. ʒ j.

Colaturam per reſidentiam optimè depuratam, ſerva pro uſu.

XVII.

Qvoad III. Indicationem, primò pro recrementiciis particulis bilioſis acribus ſalſis & ad cuticulam jamdum protruſis, & inter eam, corpus reticulare, cutem & carnem proximè ſubjectam commorantibus, ſolvendis, proliciendis & temperandis, balneum ſeqvens medelam dabit.

℞. *Rad. lapath. acut.*
ſcrophular. ā ℥ iij.
Herb. fumar.
Folior. lapp. major.
plantagin. ā Mij.
Flor. verbaſc.
melilot.
chamæmel.
ſambuc. ā Mj.
Sem. lin. ℥ iß.
🜍 *viv.* ʒvj.
○ *crud.* ʒiij.

M. Inciſa dentur ad chartam S. Species zum Bad.

Vel ℞. *Folior. Hyſſop.*
Salv.
Plantagin.
Veronic. ā Mij.
Flor. Verbaſc.
Hyperic.
Chamæmel.
Sambuc. ā Mj.

Baccar. laur.
juniperi ā ℥ij.
Calc. viv. ℔ß.
🜍 *crud.* ℥viij.
⊖ *marin.* ℥iiij.

Incis. & contus. gross. mod. M. D. ad chart.
S. ut ante.

Johannes Hartmannus in Praxi Chymiatricâ cap. 273. herpetem miliarem, ut & verum, testatur mitigare aq. calc. vivæ, si calidè cum petiis applicetur, addit verò, eandem adhuc potentiùs operari, si alumen dulce vel sacchar. ♄ ni in ea fuerit solutum, qvòd si profundius malum serpserit, & cutem exulceraverit, cremorem calcis vivæ alicui mundificanti admiscendum esse, sed & decoctum persicariæ, aut fol. rub. idæi ex aqva & vino Herpetes, præsertim tibiarum, non tantùm mundificare, sed etiam ex toto sanare. Porrò nec minus mirificè prodesse solet pro abluendo herpete miliari seqvens:

℞. *Aq. pluvial.* ℔ij.
in qvib. dissolv.
⊖ *commun.* ℥ß.
vitriol. alb. ʒij.

Misceantur ad usum.

Johannes Heurnius in notis ad cap. IV. lib. VII. pathol. Johannis Fernel. fæcem vini inter duo lintea applicatam pro secreto commendavit. *Amatus Lusitanus* in simili morbo mixturam ex succi plantaginis & solan. ā ℔ß. acet. rosac. ℥ij. panno lineo intinctam malo superposuit & sæpius innovavit, vid. *centur. 2. curat. 37.*, sed cùm malum perseveraret cataplasma seqvens parari jussit:

℞. *Plantagin.*
Rosar.

Solan.

Solan.
Caud. eqvin. āā Mj.

facta fuit decoctio in aq. sufficiente qvantitate, postea instituta colatura, prædictas herbas in mortario dein contundi mandavit, qvibus addidit farin. hord. lentium āā ℥iij. vini granat. acid. ℥iij. demumqve cum prædicti decocti qvantitate, ad mediocrem spissitudinem sufficiente, cataplasma paravit, atqve applicuit, exulceratis autem pustulis visis, ad unguent. de plumbo devenit.

XVIII.

Interea pro ardore molesto demulcendo folia tussilaginis recentia imposita conferunt, prodest etiam pulv. cretæ cum lacte mixtus qvod ἀπὸ πείρας mihi præcipuè laudavit, *Vir Præ-Nobilissimus. Amplissimus, Excellentissimus atq; Experientissimus* DN. JOH. MAURICIUS HOFFMANNUS *Junior, Philosophiæ & Med. Doctor, Chem. atq; Anatom. Profess. publ. celeberrimus, Academiæq; Leopoldo-Imperialis Naturæ Curiosorum Adjunctus*, DN. *Præceptor, Fautor atq; Studiorum meorum Patronus æviternum devenerandus, colendus*; sic etiam lapis scissilis deprædicatur; vel

℞. *Vnguent. alb. Rhas.* ℥j.
succi plantagin. ʒij.
♀ *crud. pulverisat.* ʒj.
M. f. Unguentum.

XIX.

Valescus de Taranta arcanum certissimum, à *Timæo* etiam confirmatum *Casuum Medicinal. lib. VI. cap. 10. p. 269.*, seqvens posteritati reliqvit. ℞. Lanam succidam ovis vel mutonis, torrefac in cacabo super ignem, donec sit nigra & arsa, tunc pulverisetur & distemperetur cum aq. rosarum donec sit qvasi encaustum, cum qvo scribimus,

 & hoc

& de hoc encaufto benè fpiffo cum plumâ circumlinia-tur formica, id eft herpes, & fiat linitio hæc bis in die aut ter: nempe in diluculo, vefperi, & in principio no-ctis; & panno lineo contineatur non ftringendo. Memoravit autem idem Valefcus, fe non vidiffe Medicinam in isto cafu magis expertam, & conftare ratione, qvia deficcat & ftringit: in qvot locis herpes incipit, in tot fieri oportere linitionem, qvia ægram partem curat deficcando, & fanam defendit ftipticando & roborando. Contra tamen teftatur paulò ante allegatus *Schulzius*, puellam prædictam tredecim annorum hujus arcani u-fum perferre non potuiffe, fed poft inunctionem de fummo dolore conqveftam fuiffe, ut eapropter ipfe tale fub-ftituere maluerit linimentum:

℞. *Rad. lapath. major.*
enul. ã ℥j.

contufa coqvantur in fufficiente qvantitate aceti ad formam cataplafmatis, trajectis per fetaceum adde

🜍 *pulverifat.* ʒiß.
☉ *pulverif.* ʒß.
Cretæ pulverifat. ʒij.
butyr. non falit.
ungvent. rofat. Mef. ã ʒx.
ceræ albæ parum.
M. f. linimentum.

XX.

De reliqvo ut ulcufcula, in miliari fuperficialia, in exulcerato autem herpete altiùs penetrantia, confoli-dentur & fanentur, præcipuè conveniunt feqventia: Vnguentum ex lithargirio aureo & oleo olivarum fine igne in mortario plumbeo longâ tritione mixtum, vel unguentum enulatum cum mercurio, vel unguentum

de

de minio, vel unguentum diapompholygos, vel unguent. alb. camphorat. vel si malum pertinacius fuerit.

℞. *Aq. plantagin.* ℔ß.
☿ *ii sublimat.* ʒj.
⊖ *✱ci* ʒiß.
⊖ *commun.* ʒij.
○ ʒj.

Bulliant in phiolâ vitrea ad consumptionem qvartæ partis, colatura pro ablutione adhibeatur, deinde imponatur seqvens ceratum *Hieronymi Fabricii ab Aqvapendente* descriptum *de tumoribus lib. I. cap. 20.*

℞. *Succi tabac.* ℥iij.
ceræ citrin. noviss. ℥ij.
resin. pin. ℥iß.
therebinth. ℥j.
Ol. myrtin. q. s. ad formandum ceratum molle.

Qvod si verò ulcuscula in altum nimis serpserint, unguent. seqvens filamentis aridis inductum ulceratis partibus admovendum, & apposito desuper cerato de cerussa, ne decidat, conservandum substituit *Johannes Scultetus Arm. Chirurg. part. 2. Observ. 89.*

℞. *Cerat. citrin.* ℥ij.
Ol. myrtin. ʒvj.
M. f. Unguentum.

Paulus Barbette in Chirurgia part. 2. lib. III. cap. VIII. in herpete pertinaci tale proposuit Unguentum.

℞. *Lapid. prunell.* ʒj.
Flor. 🜍 ʒß.
⊖ *♄i* ʒß.
Ol. rapar. veter. q. s.
M. f. Linimentum.

XXI. Jam

XXI.

Jam verò ut Curatio hucusqve propoſita laudabilem ſortiatur eventum, Diætam ſeqventem ut obſervet æger neceſſarium erit: Nimirum is *primò* verſetur in aëre temperato frigido & humido, qvalis ſi naturâ haberi neqveat, arte paretur, cubiculum gelida aqvâ, vitium foliis & capreolis, ſalicum ramulis, roſis, violis, rubi germinibus, & id genus aliis ſubinde aſpergendo, ex conſilio *Euſtachii Rudii de humani corporis affectibus externis lib. V. cap. 16. ſecundò* ex cibariis lactuca, cucurbita, portulaca, acetoſa, oriza, ptiſana hordeacea, & ſimilia ſangvinem refrigerantia aſſumantur, contra dulcia, acria, aromatica, fumo indurata relinqvantur; pro potu concedatur aqva hordeacea aut decoctum aliqvod epiceraſticum; *tertiò* qvies præ motu vehementiori admittatur; *qvartò* vigiliæ immoderatæ coërceantur; *qvintò* excernenda per alvum, urinam, ſudorem, tranſpirationem inſenſilem, menſes, hæmorrhoides &c. promoveantur; *ſextò* deniqve animi pathemata immoderatum tum corporis tum animi motum inferentia, & præſertim iracundia crebrior, omni ſtudio vitentur.

S. D. G.

ERRATA potiora,

qvæ propter feſtinationem remanſerunt, B. L. *haud gravatim ita corrigat.*

Pag. 1. in præfatione lin. 7. pro *dum creſcit*, leg. *decreſcit*. ibid. lin 13. poſt accipi adde poſſunt, pag. 3. lin. 11. pro Zonœ, leg. Zonæ. pag. 5. lin. 1. pro diſcraſia leg. dyſcraſia. pag. 6. lin. 6. pro in æqvale, leg. inæqvale. pag. eadem lin. 17. pro affluere, leg. effluere. pag. 8. lin. 14. poſt colendus adde in Remoris ac Impedimentis purgationis *Exercit. IV. Th. 35. pag. 94.*